
**NOVE REGIONALNE
POLITIKE I EVROPSKA
ISKUSTVA**

**NEW REGIONAL
POLICIES AND EUROPEAN
EXPERIENCES**

Beograd, 2012.

Doc. dr Ljudmil Georgiev

ULOGA UNIVERZITETA U PRISTUPU STRUKTURNIM FONDOVIMA
EVROPSKE UNIJE (NJIHOVOJ PRIMENI)527

*The Role of Universities in Approaching (Implementation of)
EU Structural Funds*

Prof. dr Dragana Gnjatović

INSTITUCIONALNI KONCEPTI RAZVOJNIH BANAKA
U JUGOISTOČNOJ EVROPI535

Institutional Concepts of Development Banks in South-Eastern Europe

Prof. dr Dragana Gnjatović*

Institucionalni koncepti razvojnih banaka u Jugoistočnoj Evropi

Sažetak: U radu se razmatraju institucionalni koncepti na kojima su osnovane nacionalne i regionalne razvojne banke u pojedinim zemljama Jugoistočne Evrope. Takođe, u najkraćim crtama se analizira Predlog Zakona o razvojnoj banci Srbije. Preko komparativne analize dolazi se do zaključka da Srbija planira da posredstvom Razvojne banke obezbedi još jedan instrument za finansiranje budžetskog defecita.

Uvod

Tokom protekle dve decenije, u sklopu procesa ekonomske tranzicije, na finansijskim tržištima zemalja Jugoistočne Evrope pojavile su se nacionalne i regionalne razvojne banke. U ovim specijalizovanim finansijskim institucijama koncentrišu se sredstva domaćih i inostranih razvojnih banaka i fondova koja se posredstvom komercijalnih banaka i mikrokreditnih institucija plasiraju u razvojne projekte. Nacionalne i regionalne razvojne banke nastajale su u Jugoistočnoj Evropi na temelju dva različita koncepta ekonomskog razvoja koja su u primeni u savremenim evropskim tržišnim privredama: kejsnjsijanskog i novokejsnjsijanskog tipa.

Prema kejsnjsijankom odnosno državno-intervencionističkom konceptu, finansijske poluge privrednog razvoja su u rukama države koja koristi budžet i različite fondove kao razvojne instrumente.¹ U tom smislu, nacionalna ili regionalna razvojna banka formira se s ciljem da postane stožerna razvojna bankarska institucija. Ona je u potpunosti u državnom vlasništvu. Posredstvom državne razvojne banke, nosioci ekonomske politike prikupljaju dugoročna finansijska sredstva i usmeravaju ih u projekte koji su odabrani za razvojne prioritete. Odnos nacionalne ili regionalne državne razvojne banke, sa jedne, i privatnih banaka na bankarskom tržištu, sa druge strane, vidno je neravnotežan. Naime, razvojna banka, utemeljena na državno-intervencionističkom konceptu nema karakter komercijalne banke već ima karakter privilegovane državne institucije. Dugoročno kreditiranje odabranih projekata privrednog razvoja ona obavlja posredstvom komercijalnih banaka i, neposredno, na osnovu specijalnih kreditnih linija kojima podržava realizatore investicionih projekata. Ona posluje kao privilegovana državna bankarska institucija jer ne plaća dažbine koje su nametnute privatnom bankarstvu. Zavaljujući nižim troškovima poslovanja, u prilici je da odobrava

* Autorka je profesor Fakulteta za državnu upravu i administraciju Megatrend univerziteta u Beogradu.

¹ Levine, Ross, "Finance and Growth Theory and Evidence", Aghton, Philippe, Durlauf, Steven N. (eds.), *Handbook of Economic Growth*, Vol. IA, Elsevier B.V., 2005, str. 866-934.

Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

323.174(497.11)(082)
332.142:32(4)(082)

Nove regionalne politike i evropska
iskustva = New Regional Policies and European
Experiences / [urednik Mijat Damjanović]. -
Beograd : Megatrend univerzitet, 2012
(Beograd : DC Grafički centar). - 542 str. :
ilustr. ; 24 cm

Radovi na srp. i engl. jeziku. - "Ovaj
zbornik radova je nastao kao rezultat
međunarodne konferencije ... održane u
Beogradu, 2. i 3. februara 2012. godine." -->
str. 4. - Tiraž 500. - Str. 13-26: Uvodne i
zaključne napomene ; Introductory and
Concluding Remarks / Mijat Damjanović. -
Napomene i bibliografske reference uz tekst.
- Summaries.

ISBN 978-86-7747-465-2

1. Уп. ств. насл.

a) Регионална сарадња - Србија - Зборници

b) Регионални развој - Европа - Зборници c)

Србија - Регионална политика - Зборници

COBISS.SR-ID 193194252